

Heist-op-den-Berg 1995 Impressies van een verzamel week-end

Anton Janse

Heist is gelegen in de Vlaamse provincie Antwerpen. In het buurtschap Zonderschot aan de zuidkant van deze gemeente is in de jaren 80 door onze broeders van de B.V.P. een glauconiethoudend, zeer schelprijk, zand ontdekt van midden-miocene ouderdom. De kwaliteit van het fossielmateriaal is zeer goed en wordt niet negatief beïnvloed door pyriet.

Om een groter aantal liefhebbers in de gelegenheid te stellen hier te verzamelen, zijn in de afgelopen jaren diverse malen grotere opgraafacties gehouden. Jongstleden 2 en 3 september was het weer zover. In de regel is het vroege najaar de beste periode om zoiets te realiseren, de grondwaterstand is dan meestal op zijn laagste niveau en als de ontsluiting op landbouwgrond ligt, is dan de oogst van de akker.

Heist 1995, voor kenners klinkt dit ongeveer als een geklasseerd wijnmerk, een goed of een slecht jaar? Zelf durf ik hierover niet direct een uitspraak te doen, gezien de verschillende aspecten hiervan ten opzicht van de organisatoren en de deelnemers.

Wat betreft de organisatie, deze begint al vele maanden voor het evenement plaatsvindt. Naar mijn bevinden is dit allemaal uitstekend geregeld door Kristiaan Hoedemakers c.s. van de BVP. Er is zeer veel werk verzet, ook op het fysieke vlak. De ontsluiting vond plaats op een stuk land met struikgewas en hoofdzakelijk berken opschot. Een stuk, van naar ik schat 50 bij 50 meter is kaal gemaakt en schoongemaakt. Vervolgens kon de graafmachine aan het werk, om de bovenlaag van holoceen dekmateriaal en het bovenste (ontkalkte) deel van het mioceen te verwijderen. Daarna kon zorgvuldig het fossielhoudende sediment worden uitgegraven en apart op hopen worden gezet, om

zodoende over een breed front een strandje te creëren teneinde de zeeflustigen van dienst te zijn. In deze fase diende zich echter een w.t.k.g. probleem aan. Deze afkorting staat hiervoor: weer te kort geboord! De laag op plus minus vier en een halve meter was kwalitatief niet representatief om een honderdtal liefhebbers te kunnen bevredigen. De enige oplossing was het graafmachien te laten terugkeren, en de put nog eens anderhalve meter te laten uitdiepen, zodat sediment van goede kwaliteit beschikbaar kwam.

Dit alles ging ten koste van een berg franskes en de kwaliteit van het zeefstrand. Het laatste behoefde echter de pret voor de ware fanatiekeling niet te drukken. Een goed fossielen-monster mag best ten koste gaan van prut, zweet, stijve spieren en gekraakte ruggen. Iedereen is wat dat betreft ruim aan zijn trekken gekomen. Hoe hoog de persoonlijke verwachtingen gespannen waren weet ik niet zozeer. Feit is dat ik diverse "klapstukken" heb mogen bewonderen en dat ondanks het zaterdagse gedrang in de prut vele honderden kilo's zeefmateriaal in de kofferbakken en aanhangwagentjes verdwenen.

Het weer heeft de werkzaamheden op de dag ten volle positief beïnvloed. Droog en niet al te warm. De nacht van zaterdag op zondag leverde zoveel regen dat de kampeerders op naastgelegen braakliggend terrein genoopt waren de zeilen stevig te sluiten. Niet alleen de regen was hier debet aan, ook de talrijke muggen uit het stroompje dat de kampeerplek van de ontsluiting scheidde werkten hieraan mee. Bergbeek, een weidelijke naam waarbij je je voorstelling maakt van zaken die hier het tegenovergestelde representeerden. De geur die eruit opsteeg drukte volledig de voor de meesten onbekende franse stratigrafische kreet: *fécalien supérieur*, oftewel zwavel waterstof, uit. De kleur: blauwachtig grijs: ook iets wat niet tot baden uitnodigt. Positief fenomeen was echter de gastvrijheid van de aanwonenden. Auto's mochten op gazon of oprijlaan worden gestald. Er werd zelfs een "darm" uitgerold om de smerig geworden handen en laarzen met leidingwater te kunnen reinigen. Enkele lieden meenden ook hier hun sediment onder te kunnen uitzeven, hetgeen uiteraard niet op prijs werd gesteld.

Resumerend kan ik terugzien op een zeer geslaagd verzamelweek-end. Samen met de collega verzamelaars uit België en Duitsland was het een goede gelegenheid om te verzamelen, af te zien en ideeën te wisselen. Halverwege de Zondag was er nog zoveel sediment beschikbaar dat motorpomp en zeefinstelling konden worden ingezet. Tot slot nog een compliment voor de organisatoren en de vlaamse gastvrijheid.